

Addendum kadernota 2017-2020: Meicirculaire gemeentefonds 2016

1: Inleiding

Bijgaand ontvangt u het addendum kadernota 2017-2020 waar de gevolgen van de meicirculaire Gemeentefonds 2016 in zijn opgenomen.

Zoals gebruikelijk zijn er twee formele bijstellingsmomenten voor de gemeentefonds-uitkering: de mei- en de septembercirculaire, waarbij de effecten van de meicirculaire worden opgenomen in de kadernota en de effecten van de septembercirculaire worden opgenomen in de begroting. De andere circulaire's zijn informatief van karakter.

2: Concrete consequenties meicirculaire 2016 voor de gemeente De Marne

In de tabel hierna wordt weergegeven wat de concrete effecten zijn voor de omvang van uitkering uit het gemeentefonds.

Omvang uitkering Gemeentefonds: verschillenanalyse septembercirculaire 2015 versus meicirculaire 2016						
Omschrijving	(bedragen in k€)	2016	2017	2018	2019	2020
Omvang uitkering Gemeentefonds in september circulaire 2015		18.432	17.876	17.597	17.538	17.553
Mutaties ten opzichte van de september circulaire 2015:						
(positief = extra budget)						
<u>Mutaties Algemene uitkering:</u>						
als gevolg van accres ed.:						
	stelpost correctie daling reeel accres				39	147
	stelpost loon- en prijs stijging		-60			
	ontwikkeling accres ed.	57	1	52	-39	-147
	mutatie begrotingspositie	57	-59	52	-	-
als gevolg van taakmutaties:						
	Referendum	17	-	-	-	-
	Basisregistratie personen	-	-3	-3	-3	-3
	Basisregistratie grootschalige topografie	-	8	8	8	8
<u>Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen:</u>						
	WMO (met name huishoudelijke hulp)	8	37	37	37	45
	Voorschoolse voorziening peuters	10	21	31	41	52
<u>Mutaties deelfonds sociaal domein:</u>						
	Decentralisatie AWBZ --> WMO	22	-7	31	31	16
	Decentralisatie Jeugdzorg	40	-101	-84	-87	-87
	Decentralisatie Participatiewet	23	42	27	12	12
Totaal mutaties budgetten		177	-62	99	39	43
Omvang uitkering Gemeentefonds in mei circulaire 2016		18.609	17.814	17.696	17.577	17.596

In de eerste regel wordt de omvang van de uitkering uit het gemeentefonds weergegeven in de septembercirculaire 2015. Daarna volgen de specifieke budgetmutaties die zijn opgenomen in de meicirculaire gemeentefonds 2016.

De indeling is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen en de integratie-uitkering Sociaal domein.

Mutaties Algemene uitkering – mutatie begrotingspositie:

De berekening van de omvang van de Algemene uitkering is gebaseerd op de geschatte ontwikkeling van onze maatstaven.

Omdat deze budgettaire mutaties geen taakverplichting hebben, geeft het totaal van deze mutatie de invloed van deze circulaire op onze begrotingspositie weer.

Ontwikkeling accres

De ontwikkeling van het gemeentefonds kent een koppeling met de rijksbegroting. Als de rijksuitgaven stijgen, neemt ook het gemeentefonds toe. Deze groei van het gemeentefonds is het accres. De koppeling met de rijksbegroting werkt ook de andere kant op: als de rijksuitgaven dalen, geldt dat ook voor het gemeentefonds. Deze normeringssystematiek wordt ook wel “samen trap op, samen trap af” genoemd. Mee- en tegenvallers op de rijksbegroting, extra uitgaven en bezuinigingen hebben dus direct invloed op de omvang van het gemeentefonds.

Door een niet juiste verwerking van de meerjarige inflatie in de mei circulaire daalt het reële accres voor de jaren 2019 en 2020. Met behulp van een stelpost is dat effect opgeheven.

Groot onderhoud aan verdeelstelsel: verdiepingsonderzoek VHROSV

Over dit onderwerp is in deze circulaire geen nieuwe verdeling gegeven. Eerst moet er nog overleg met de VNG plaatsvinden. Resultaten worden in de komende september circulaire gepubliceerd.

Verhoogde Asielinstroom

In de jaren 2016 en 2017 worden nieuwe middelen aan het gemeentefonds toegevoegd via een decentralisatie-uitkering ‘Verhoogde asielinstroom’. Deze middelen worden via een verlaging van de uitkeringsfactor uitgenomen uit de algemene uitkering.

Hiermee wordt gedrag van gemeenten beïnvloed. Het effect hiervan is dat gemeenten met een gemiddelde instroom geen financieel voor- en nadeel ervaren, omdat de compensatie via de decentralisatie-uitkering even groot is als de verlaging van de Algemene uitkering. Echter, gemeenten die minder dan evenredig asielzoekers opnemen, zullen een financieel nadeel ervaren.

De nieuwe middelen worden verdeeld volgens het uitgangspunt: ‘geld volgt statushouder’.

Hoe dat precies uitwerkt is nog niet bekend. In deze circulaire is geen bijlage opgenomen met bedragen per gemeente. Dat is nog onderwerp van nadere uitwerking.

Terwijl gemeenten nog niet weten hoeveel ze ontvangen voor dit doel in 2016 en 2017, is er wel alvast geld via de uitkeringsfactor uitgenomen in die jaren.

Wanneer in de septembercirculaire alsnog gelden per gemeente worden geraamd in de Decentralisatie-uitkering wordt duidelijk welk herverdeeldeffect van toepassing is.

Stelpost loon- en prijsstijging

Jaarlijks wordt de gemeente via het gemeentefonds compensatie geboden voor de te verwachten loon- en prijsstijgingen. Voorshands hebben we een stelpost hiervoor opgenomen ter grootte van k€ 60.

Bij het opstellen van de begroting kijken we naar de ontwikkeling van onze eigen loonkosten. De nominale stijging hiervan brengen we in mindering op deze stelpost. Er resteert dan nog een bedrag voor prijsstijgingen. De stelpost wordt pas verdeeld als aangetoond wordt dat het reguliere budget onvoldoende is.

Mutatie Algemene uitkering – taakmutaties:

In de begroting zullen deze mutaties budgetneutraal worden verwerkt. Dit betekent dat de begrote kosten gelijke trend houden met de vergoeding uit het gemeentefonds.

Referendum

De algemene uitkering wordt verhoogd vanwege kosten voor het organiseren en uitvoeren van het referendum over de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne.

Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders

In het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom van 27 november 2015 is afgesproken dat wordt toegewerkt naar zogeheten BRP-straten in enkele gemeenten en dat deze worden bekostigd door een verschuiving van middelen van de algemene uitkering naar de decentralisatie-uitkering. Gemeenten waar een BRP-straat is of zal worden ingericht zijn Cranendonck, Doetinchem, Haarlemmermeer, 's-Hertogenbosch, Noordenveld, Vlagtwedde en Zevenaar.

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

De algemene uitkering wordt vanaf 2017 verhoogd in verband met een bijdrage in de beheerskosten van de BGT. De BGT is voor gemeenten de opvolger van de GBKN (Grootchalige Basiskaart Nederland). De bijhouding van de GBKN werd, naast een eigen bijdrage, gefinancierd uit bijdragen van derden (o.a. Kadaster). Deze toevoeging dient ter vervanging van deze vroegere bijdrage van derden.

Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen:

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is.

Huishoudelijke Hulp Toelage (WMO)

Deze decentralisatie-uitkering geldt voor de jaren 2015 en 2016. Doelstelling was beroepskrachten van thuishulporganisaties aan het werk te houden en tevens de eigen bijdrage van patiënten te verlagen. Inmiddels is besloten deze DU structureel te maken en het budget van € 100 miljoen met ingang van 2017 toe te voegen aan de integratie-uitkering WMO 2007. De oorspronkelijke voorwaarden zijn losgelaten. De gelden kunnen ruimer ingezet worden.

Voorschoolse voorziening peuters

Rijk en gemeenten hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over een aanbod voor alle peuters. Met deze afspraken wordt alle peuters de mogelijkheid gegeven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Via de afspraken zetten gemeenten zich actief in om een aanbod te realiseren voor de groep peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaat.

Mutaties deelfonds sociaal domein:

Ten opzichte van de september circulaire zijn de belangrijkste wijzigingen het gevolg van de loon- en prijsbijstelling 2016, de afschaffing van de ouderbijdrage jeugdzorg en een bijdrage aan de uitvoeringskosten van de SVB.

3: Wordt verwacht in de septembercirculaire 2016

In de septembercirculaire 2016 wordt onder andere gepubliceerd over de volgende onderwerpen:

Verhoogde Asielinstroom

Wanneer in de september circulaire alsnog gelden per gemeente worden geraamd in de Decentralisatie-uitkering, kan de stelpost weer vervallen. Dan wordt tevens duidelijk welk herverdeeleeffect van toepassing is.

Groot onderhoud aan verdeelstelsel: verdiepingsonderzoek VHROSV

Resultaten worden in de komende septembercirculaire gepubliceerd.

Daarnaast wordt gesproken over de volgende ontwikkelingen:

Gezond in de stad

De verdeling 2018 en verder van de decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (GIDS) is op dit moment nog niet bekend. Besluitvorming over het GIDS programma voor 2018 en verder vindt plaats in het voorjaar van 2017.

Aankondiging vervallen Decentralisatie-uitkering “versterking peuterspeelzaalwerk”

Als onderdeel van het in te dienen wetsvoorstel Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk is het kabinet voornemens de decentralisatie-uitkering Versterking peuterspeelzaalwerk in het kader van de Wet OKE te laten vervallen. De geplande inwerkingtredingdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2018.